

Idees

Els vells anarquistes no es moren mai

Pelai Pagès i Blanch

vell militant llibertari, per al qual les llibertats, individuals i col·lectives, continuaven essent l'objectiu prioritari. Nascut al si d'una família anarquista, fou educat en una escola racionalista i a l'Escola del Treball de Barcelona, i durant la Guerra civil va passar a treballar a la secció d'estadística del sindicat de la fusta. Militant de la CNT i del Partit Sindicalista d'Àngel Pestaña, va falsificar l'any de naixement per poder anar, voluntari, al front i, entre més batalles, va ésser al Jarama i a l'Ebre. Va fer la retirada el 1939 i, durant la Guerra Mundial, va participar a la resistència contra els alemanys i va fer diversos viatges clandestins a Espanya, en un dels quals, l'any 1946, fou detingut. Va poder escapar-se i va residir a l'exili fins el 1964.

“Sempre tenia cura d'aportar el testimoni de primera mà, viu i calent, que anava a buscar allà on fos”

Sense abandonar mai la seva ideologia, i intervenint en empreses culturals emblemàtiques –com la fundació de l'editorial Alfaguara–, va començar ben aviat la tasca d'això que avui anomenaríem recuperació de la memòria història. L'any 1977 publicà la seva primera aportació sobre els guerrillers que van combatre el franquisme a la postguerra immediata. Després van venir més aportacions sobre els *nens de la guerra*, sobre els republicans espanyols que van combatre a la Segona Guerra Mundial o els que van anar a parar als camps d'extermini nazis. Sempre tenia cura d'aportar el testimoni de primera mà, viu i calent, que anava a buscar allà on fos. Als anys 80 va tenir un paper essencial en l'experiència autogestionària del *Diari de Barcelona*, del qual va ésser-ne director.

Libertari poc ortodox, republicà convençut però no nostàlgic, parlava bé de l'autogestió que havia intentat Tito a Iugoslàvia, una experiència que havia conegut de prop. Tenia amics en tot el ventall polític de l'esquerra catalana i el seu comiat, laic, auster, emotiu, on no van faltar cançons republicanes i revolucionàries, va ser tot un cant a l'alegria d'haver viscut i a l'enyorança pel fet que l'Eduard ja no ens farà fruir –com havia fet tantes vegades a les tertúlies de l'Ateneu– amb la seva paraula, sempre amable, enèrgica i convincent.

Historiador, Universitat de Barcelona

Rodalia de RENFE: traspàs?

Ramon Tremosa

El descarrilament d'un Euromed el dia 23 de juny de 2007 ha tornat a posar de manifest que el sistema de transport a Catalunya té algunes infraestructures vitals en situació de gran precarietat. RENFE il·lustra molt bé fins a quin punt la societat i l'economia catalanes són constantment a punt del col·lapse. La secular desídia inversora de l'Estat dona una pèssima imatge internacional de Catalunya i malmet de fa temps la nostra competitivitat. Però cap ministre ni cap alt funcionari de l'estat no dimiteix ni hi perd la son: els catalans són bons minyons, pacients i assenyats, i els nostres 47 diputats a Madrid es barallen per garantir la governabilitat del president ZP a un preu més baix que mai. Per responsabilitat democràtica, caldria aclarir noms i cognoms dels responsables d'aquesta situació, a més de disposar d'estadístiques fiables sobre les inversions públiques de l'estat per territoris, liquidades efectivament els darrers deu anys. Tanmateix, no tenim ni l'una cosa ni l'altra.

L'incident arriba quan fa dos dies que PSC, ERC i ICV van votar al Parlament contra el “traspàs immediat” de la Rodalia de RENFE, a resultes d'una moció presentada per CiU que instava el govern a negociar el “traspàs immediat a la Generalitat dels serveis de transport per ferrocarril de viatgers amb origen i destinació al territori de Catalunya, tal com s'estableix a l'article 169 de l'Estatut de Catalunya, amb la incorporació d'un fons de finançament extraordinari per a fer front al dèficit d'inversions acumulat i a les necessitats futures de la xarxa ferroviària de rodalies i regionals”. La moció de CiU pot semblar oportunista, però el refús del govern tripartit ho és tant o més. I així la solució als problemes reals del país continua passant de llarg dels nostres partits i del nostre parlament.

Es pot entendre que el president Montilla no vulgui rebre el traspàs de Rodalia sense prou diners per a garantir un bon servei. El problema, però, està en el fet que els alts funcionaris de l'estat no tenen cap pressa a fer les inversions necessàries per a modernitzar Rodalia, per després traspasar-la a la Generalitat. Faran inversions d'urgència per a sortir del pas i prou. Ramon Martínez Fraile, pocs dies abans de ser destituït, va advertir que “el traspàs de Rodalia és a l'Estatut, però és molt complex... Caldran quatre o cinc anys abans que es puguin traspasar” (6-5-2007, *El Punt Vilaweb*). Les infraestructures ferroviàries continuaran pertanyent a Adif i caldrà negociar-hi un contracte-programa. Els alts funcionaris de l'estat hi poden posar tantes traves com vulguin: “Són la salvaguarda que es facin bé les coses.” Fraile mateix reconeix que, per aquesta via, el 30% de l'Estatut de Sau encara està pendent de ser desplegat el 2006... Això és el que hi ha.

Economista, Universitat de Barcelona